

lede Jernbaner paa Sjælland. Han gif endog faa faa vidt, at han mente, at Sjælland især var tilfidefat i faa Henseende. Deri vil jeg dog ikke give ham Ret; det forekommer mig, at der fra Statens Side i dette Finantsaar er gjort et meget stort Skridt hen til at hjælpe ogsaa paa Sjælland, nemlig ved Kjøbet af de sjællandske Jernbaner. Jeg gaar ud fra, at man ved Statens Drift af disse Baner vil kunne komme til for en Del at imødekomme Folks Ønsker saavel med Hensyn til Uvidelse af de alt bestaaende Baner som med Hensyn til Anlæg af nye, som man hidtil ikke har kunnet faae paa Grund af de Banfeligheder der for det sjællandske Jernbaneselskab vare forbundne dermed. Jeg kan heller ikke antage Andet, end at den Dampfergeforbindelse over Storebelt, som det ærede Medlem mente maatte gaa forud for alt Andet, ogsaa snart vil blive sat i Værk. Ibetiminde foreligger der for Offentligheden faa Meget, at der er foretaget Undersøgelser i Løbet af sidste Sommer. At man ikke er kommen ret vidt med at projekttere nye Jernbaneanlæg paa Sjælland, ligger ganske simpelt deri, at det ikke er over 1 Maaned siden, det blev afgjort, at det sjællandske Jernbaneselskab overdrog disse Baner til Staten; der har selvfølgelig ikke været Tid til at gjøre ret meget i den Tid. Jeg tror nu forøvrigt, at Anvendelsen af endel og det af en meget væsentlig Del af vort Ovetstud, som jeg før antydede, i forskellige produktive Dier med vilde være af større Betydning og vilde være til større økonomisk Fordel for Staten og Statsborgerne end Skattemedfættelser, ialtsald end de Skattemedfættelser, der hidtil ere bragte i Forslag. Det vil jo være bekendt, at den væsentligste Del af det, der afgives som Dverstud her fra vort Land til Udsærl, er Landbrugsprodukter, og de ere i Reglen af en saadan Bessaffenhed, at de nødvendigtvis maa fordrø en hurtig Transport og tillige en vis Omhyggelighed under Transporten, for at de kunne komme til det Sted, hvor de endelig skulle affættes, i faa god Tilstand som mulig, da de ellers ikke ville kunne opnaa saadanne Priser, at det vil kunne betale sig at udsærl dem. Vi ere, som bekendt, omgivne af en stor Konkurrence fra alle Sider i faa Henseende, og derfor gjælder det fortrinnsvis om, at vore Landbrugsprodukter komme til Afætningsstedet i en saadan Tilstand, at de ere istand til at opnaa omtrent den høieste Pris, og dette kan kun ske ved, at Samsærbedsmidlerne ere saadanne, at der ikke lægges dem nogen Hindring iveien, at der haade er Jernbaner og Havne i tilstrækkelig Grad, for derved at komme i Forbindelse med Omverdenen. Men det er jo ikke for Landbrugsproduktene alene, at Samsærbedsmidernes gode Udvikling have deres store Betydning. Det har det ogsaa faa at sige for alt det Dørige, men dog navnlig for een Ting endnu, og det er Fiskeriprodukterne. Det har ogsaa sin overordent-

lige Betydning, at disse kunne forsendes hurtig og behandles godt under Forsendelsen. Foruden Samsærbedsmidernes gode Udviklings store Betydning for vort Landbrug vil der ogsaa være Brug for visse direkte Tilskud dertil, som ville kunne bidrage ikke uvæsentligt til dets Fremme. Det er allerede af et Par ærede Medlemmer her antydet, at det maatte anses for ønskeligt, at der fandt større Tilskud til Landbruget Sted end hidtil, fordi, det tror jeg man kan sige, Landbruget paa en vis Maade fra Statens Side har været noget stedmoderlig behandlet. Dette maa væsentlig tilskrives Landbrugerne selv, idet man tidligere har staaet i den Formening, at Landbruget kunde hjælpe sig selv og trængte hverken til Veiledning fra Videnskabsens Side eller til Hjælp fra Statens Side. Det erkendes vistnok nu i Almindelighed, at det ikke holder Stik, men at der trænges til Støtte saavel fra Videnskabsens som fra Statens Side. For at nævne en Ting, der vil have meget væsentlig Betydning for Landbruget, skal jeg anføre, at det vilde være overordentlig heldigt, hvad der allerede er bleuet berørt af en æret tidligere Læser, om der fandtes en større Forsøgsanstalt, hvor der kunde anstilles Forsøg med de forskellige Fodringsmidler for vore Husdyr, hvor man kunde ad videnskabelig Vei ved Siden af den praktiske komme til bestemt Klarhed over, hvilke Fodringsmidler der i Forhold til deres Pris med størst Fordel kunne benyttes. Det er jo bekendt, at der i den Retning anvendes Millioner paa Fodringsstoffer dels paa, hvad der indføres, og dels paa, hvad vort eget Land frembringer i Retning af Korn til Fodring af vore Husdyr, og det vil let ses, at hvis disse anvendes feilagtigt, faa vil der ligefrem tabes Millioner. En saadan Anstalt, navnlig i Forbindelse med flere mindre Anstalter omkring i Landet, vilde faae uberegnelig Betydning, og jeg kan ikke tænke mig Andet, naar der ikke er fremkommet Forslangende derom, end at man er vegen tilbage af finansielle Hensyn. Dette er, Gudskelov, ikke, eller behøver ialtsald ikke at være Tilfældet, da vore Finanser vel kunne taale ogsaa denne Udgift, og jeg nærer ikke Tvivl om, at en Udgift i denne Retning vilde være heldig anvendt, saavel som ogsaa til Dprettelse af flere Landbrugsstoler, hvortil der efter mit Skøn er stor Trang. De Krav, der nu stilles til Landbruget, ere faa store, at man ikke længere kan nøies med den praktiske Undervisning, der kan gives i Hjemmet, men ved Siden deraf maa have en vis teknisk Fagdannelse for at fyldestgjøre de Krav, der stilles. Jeg tror, at en Udgift i den Retning vilde stifte større Nytte for Landbruget end forholdsvis Nedsættelser i Skatteudgifterne. Der er en anden Næringsvei heritillands, som ogsaa særlig trænger til Hjælp fra Statens Side. Det er nemlig Fiskeriet. Efter vort Lands Beliggenhed maatte Fiskeriet spille en langt ander-